

ACC. NR. 2471

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SKÅNE

Upptecknat av: Njell Hagberg

Härad: FROSTA

Adress: _____

Socken: S. RÖRUM

Berättat av: Jöns Persson

Uppteckningsår: _____

Född år _____ i S. RÖRUM

Uppteckningen rör

SE REG

Sid 22.

Skriv endast på denna sida!

22 Sid

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Flädermus

Flädermus

De sade förr i tiden, att flädermusen endast hade tre droppar blod i sig. Om en karl kunde få fatt i dessa tre blodsdroppar, så skulle han sedan kunna få vilken tös han än ville ha. Blodsdropparna skulle han förvara i en droppaflaska.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tornbagge

Tornbagge

När de skulle så tog de en tornbagge i handen. Hade

han lus vid frambenen så skulle de så kornet tidigt, men

hade han lusen vid bakbenen skulle de så det sent.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Getingen

Getingen

Om getingen säger de , att de fått papper efter
honom. Hans bo liknar ju papper och så fick de iden
att göra det.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Spindeln

Spindeln

De talade om förr , att spindeln fritt människor.

En gång ~~var en man förföljd~~ skulle en man hämtas av några,

men en mygga stack honom, så att han vaknade i tid och

han gömde sig. Han gömde sig i ett hus, och där fanns en

spindel , som spann väv för fönster och dörrar, så att när

förföljarna kommo sade de : "Här är så mycket spindelväv

för fönster och dörrar, så att här kan han inte vara. Och

så gick de därifrån.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ugglan

Ugglan

Hör man ugglan en vinterdag , så kan man vara
säker på snöfall dagen efter. Men hör man den om
efterhöstarna, så blir det oväder.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Svalan

Svalan.

Svalan säger:

Jag har varit symamsell. Jag blev skyldig för att jag
stal nål, tråd och sax.

Svalan har en röd fläck under näbben - nystat , och
när hon flyger ser stjärten ut som en sax. När hon kvittrar
låter det som om hon sade: Jag har varit etc.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7

Bien

Bien

När bina svärmade och ville flyga för långt, slog somliga på ett järnband eller sprutade vatten på dem för att få dem att stanna. Hade de ingen ro, sade de, att bina ingen vise hade. De sade och att de solsvärmade. Den första svärmen är starkast, men den tredje är så svag, att de tog och slaktade den om efterhösten.

Honungen användes tillsammans med vetemjöl för att läka sårnader.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Husdjuren

Husdjuren

Korna

När de mjölkade en ko första gången, skulle de ha en sax i spannen.

När de höstade var det sed att kvinnorna gingo till varandra med mjölk. De lade då en nypa salt i kruset för att korna ej skulle bli såriga på spenarna.

Jag kände två drängar, som brukade gå på timmerarbete. En dag sade, den ene, att han ämnade att gå och köpa mjölk i en gård. "Ja, det får du ingen i dag", sade då den andre.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9.

"Varför skulle jag ej få någon mjölk?" frågade han. "Jo, för att det är torsdag. På torsdagar och söndagar lämna de ej ut någon mjölk på det stället." ~~Men~~ Mannen gick dit i alla fall, men han fick ej någon mjölk. När de kloka skulle göra någonting skulle de göra det på torsdags och söndagsmorgnar. Om de t. ex. började på en torsdagsmorgon, skulle de fortsätta på söndagen och nästa torsdag.

När de kärnade, tände de eld på tre svavelstickor och förde dessa 2 eller 3 gånger runt kärnan och kastade dem sedan under kärnan.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVHästarna

När de kastrerat en häst skulle de rida honom under den första veckan medan han var i sårnad. Då skulle han bliva en god springare.

När hästarna blevo dåliga på sommaren sade de, att de blivit "solskodna".

Somliga kunde taga kraften från andras hästar.

Om hästarna börja springa, när de äro ute på bete, kan man vänta regn om ett par dagar. Så länge hästen ställer bakänden mot vädret, så länge skall det regna.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Stutarna

Smålängingarna kom förr och köpte tjurkalvar och
födde upp dem till stutar och sedan kom de ner och sålde
dem igen.

Om sommaren "besade" oxarna, d.v.s. de sprang av hun-
dan, när flugor och knott stack dem. För att hindra dem
att besa, ~~slog~~ band man ~~ett~~ med ett snöre svansen fast vid
det ena benet.

12.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2471

Fölet

Fölet

Om ett fölsto var med föl, skulle de tagas in när
det var torrväder. Togs de in, när det var regn, så fick
de svåra hudsjukdomar.

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Katten

Katten

Om en katt dör på ett ställe skall det betyda otur med kreaturen. Om man kör bort och en katt hoppar upp i vagnen betyder det tur, men kommer en höna och hoppar upp, så är det otur.

2471

Tuppen

. Tuppen

Vi voro en gång på ~~KÅKÅ~~ gille på ett ställe. Då
hörde vi tocken gala. "Det är inte bra att tocken gal",
sade en gammal gubbe. "Varför det?" frågade vi andra.
Men det ville inte gubben säga. "Men det är bara en
köllentocke", sade någon. "Jaså, det var ju väl", tyckte
gubben, "då kanske det inte är så farligt."

Skane
Frosta
S. Rönner

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

W. S. Gull Hagberg 15.
Per. as Jons Persson
S. Rönner

Skropoggan

Skropoggan

Skropoggan kallades en stor padda - de påstodo att hon varit en trollkäring.

Somliga hade ett bruk för sig med skropoggan. De lekte en lek med henne, som de kallade "himmelens sprit".

De tog en bräda och lade över en stolpe eller något dylikt och satte paddan på den ena ändan. Sedan slog de till på den andra så att paddan flög högt upp i vädret.

Efter några sådana resor var hon död.

2471

Gräshoppan

Gräshoppan

De hade en särskild visa om gräshoppan. Jag minns ej ordalydelsen, men hon kom till myran och bad om hjälp.

Men myran svarade ~~ih~~ henne: När jag arbetar, dansar du.

Visan gick alltså ut på, att myran var arbetssam, men gräshoppan var lat av sig.

2471

Klämmemyran

Klämmemyran

Den första gången som man ser en myrstack på våren, skall man taga med händerna i klämmemyrebunken och frof-
tera händerna och därefter lukta på dem. Det skall
vara ett bra medel mot smittosamma sjukdomar. En skogvak-
tare här brukade göra det, för han tyckte att det var så bra.

De skulle koka några klämmemyror i en gryta och ge
vattnet till kreaturen, innan de släppte dem på bete, så
skulle de inte hala blod.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2471

Flygmyran

Flygmyran

När flygmyran visar sig få vi "böst". Ja, det få vi
säkert.

2471

Hjulormen

Hjulormen

Jag har hört sägas, att om en orm har krypit genom ett hjul, skulle han bita sig i stjärten och rulla sig som ett hjul. Han kallades då för hjulorm, men jag har aldrig sett någon sådan orm.

2471

Ormar

Ormar

Nils Jakobsson i Ekastorp berättade, att det fanns så mycket ormar på ett ställe, där han tjänade. Han brukade slå ihjäl dem, men ju mer ormar han slog ihjäl, ju flera fick han se. Till slut hade han ingen annan råd än att låta ormarna var i fred. Jag har hört även från andra personer, att ju mer ormar man slår, desto fler får man se.

En orm dör inte förrän solen gått ner.

En man låg och sov ute. En orm kröp då in i honom genom munnen. Han bodde tätt intill barnamorskan och

2471

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

hon efterskickades för att hjälpa honom att få ut ormen.

Mannen hade en svår klämsel i magen. Barnamorskan lät honom dricka så mycket söt mjölk, som han kunde få ner. Sedan satte hon ett fat med ~~mjölk~~ mjölk under munnen på honom. Ormen vände sig då i magen och kom ut igen.

När de sågo ormar på vägar och stigar , väntade de regn snart.

Ormar som hittades före Valborgsdagen användes till medicin. Likaså de som hittades efter ~~här~~ den 10:de augusti.

En man hittade en orm innan Valborgsdagen och han gick med den till apoteket i Hörby, men de ville inte ta emot den.

Isenskrift: 2471

22.

Flödesmuns : dess blods användning	sida 1.
Tornbagge : sätesken	" 2.
Getningen : gar iden till papper.	" 3.
Spindeln : Skyddar människor.	" 4.
Hugglan : nödreläfsfesten	" 5.
Svalan : sägen.	" 6.
Bien :	" 7.
Husdjuren : Korva. Känning.	" 8 - 9.
Hästarna :	" 10.
Stufarna :	" 11.
Fölet :	" 12.
Katten :	" 13.
Fuggen :	" 14.
Skroppan : Lek: "himmelens sprit."	" 15.
Gräshoppan :	" 16.
Ulmmyran : Skyddsmul mot sjukdomar	" 17.
Plygmyn	" 18.
Stjörnen och andra smär	" 19. - 21.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV